

NIEUWSBRIEF

INFORMATIEKRANT VAN DE VREDESBEWEGING MONNICKENDAM · EDAM · VOLENDAM NR. 5/87

fam. Spronk .

N.2. Burgwal .

DECEMBER KERSTNUMMER

KONTAKTEN

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van de vredesbeweging uit Monnickendam en Edam-Volendam.

Stop de wapenwedloop Piet Segers,
Peerdecamp 8, Monnickendam.
Telefoon 02995-3979

I.K.V. Annie Koster,
Corn. Dirkszoonlaan 43,
Monnickendam.
Telefoon 02995-3277

Werkgroep tegen de kernwapenwedloop
Edam-Volendam Hans van Drongelen,
Voorhaven 164, Edam.
Telefoon 02993-71164

Redactieadres Nieuwsbrief Joyce van Wijk,
Trintel 36, Monnickendam.
Telefoon 02995-4430

Penningmeester Tineke van Feggelen,
Graaf Willemlaan 63,
Monnickendam.
Telefoon 02995-3328
Postbank Girorekening 4666750

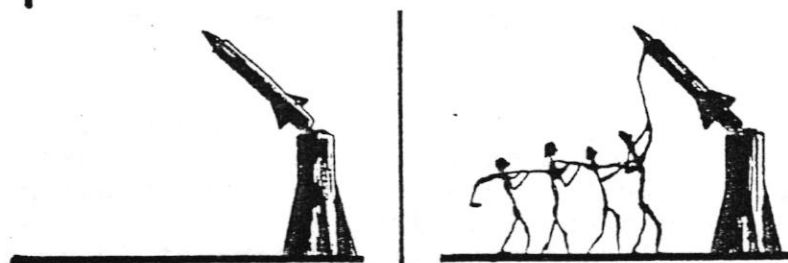
Kees Kwakman,
Mercuriuslaan 55, Volendam.
Telefoon 02993-65605
Postbank Girorekening 3640474

De jaarlijkse bijdrage voor de Nieuwsbrief is 10 gulden.
Overmaken kunt u op bovenstaande girorekeningen.

Vormgeving Roeland Koster
Nieuwsbrief

INHOUD

3	Het I.N.F.-akkoord
4	Artikel
5	Vredespolitiek in de provincie Noord Holland
6	En nu doorgaan.....
7	In gesprek met Heleen Slauerhoff
9	Procesnieuws
11	Europa kernwapenvrij !!!..?
13	Wat heeft een vredesbeweging nog voor zin ?
14	Agenda

Hoe zit het met het Vredesbeeld?

Rob Cerneüs hoopt binnenkort klaar te zijn met de herstelwerkzaamheden. De materiaalkosten bedragen f500. Tot nu toe hebben we f330 ontvangen. U kunt nog steeds uw bijdrage leveren op girorekening 4666750 t.n.v. T. van Feggelen.

HET I.N.F.-AKKOORD

Ed Broeze

Medewerker vredesbeweging Edam / Volendam

Inleiding

De totstandkoming van het I.N.F.-akkoord is een goede aanleiding om een aantal dingen die hiermee verband houden op een rijtje te zetten. De geschiedenis van het akkoord is uit het N.R.C. Handelsblad overgenomen, de inhoud hebben we samengevat.

Het akkoord

- Het akkoord betreft de raketten voor de kortere (bereik 500-1000 km) en de middel-lange afstand (bereik 1000-5000 km), die op de grond gestationeerd zijn.
- Deze worden binnen 3 jaar vernietigd.
- Waarbij wederzijdse controle is afgesproken de landen mogen o.m. 13 jaar lang inspecteurs installeren bij elkaars bases.
- Rusland vernietigt 1575, Amerika 400 reeds in gebruik genomen kernkoppen.
- Woensdrecht krijgt geen kruisraketten, de voorbereiding wordt stopgezet als het akkoord begin december wordt ondertekend door Gorbatsjov en Reagan.

Wat blijft

Wat blijft zijn alle overige kernwapens: de korte afstandswapens (houwitser, lance raketten etc.), de strategische kernwapens, alle wapens van de korte en middellange afstand die niet op de grond geplaatst zijn. Daarnaast is er ook bij de "konventionele wapens" een enorme voorraad. Wat dus ook blijft is de noodzaak om te blijven ijveren voor het verwijderen van alle (kern)wapens. Maar dat neemt de reden voor tevredenheid met deze toch historische stap niet weg!

E.B.

Zeven jaar gesprekken over wapenbeheersing

Aan de totstandkoming van het akkoord over de afschaffing van de middellange-afstands-raketten (INF) tussen Shultz en Sjevardnadze, gisteren in Genève, zijn zeven jaren van onderhandelingen voorafgegaan. Een overzicht:

- 12 december 1979: Navo-dubbelbesluit. De Navo zal 572 Amerikaanse Pershing-2 en kruisraketten in West-Europa plaatsen, en stelt tegelijkertijd onderhandelingen over ontwapening met de Sovjet-Unie voor.
- 18 november 1981: president Reagan stelt de nul-optie voor. De Navo zal afzien van de voorgenomen plaatsing als de Sovjet-Unie al haar middellange-afstands-raketten vernietigt.
- 30 november 1981: de eerste INF-besprekingen worden in Genève geopend.
- 3 februari 1982: Moskou stelt voor het aantal kernraketten wederzijds met tweederde te verminderen. De onderhandelingen stuiten herhaaldelijk op de schatting van het wederzijdse aantal raketten af.
- 23 november 1983: de eerste Pershing-2 raketten komen in West-Duitsland aan. Moskou verlaat de onderhandelingstafel te Genève.
- 12 maart 1985: heropening in Genève van de onderhandelingen over drie groepen wapens: ruimtewapens, strategische wapens en INF.
- 18-21 november: eerste topontmoeting tussen Reagan en Gorbatsjov in Genève. Geen akkoord over ontwapening.
- 11-12 oktober 1986: tweede topontmoeting tussen Reagan en Gorbatsjov in Reykjavik. De twee spreken over een

mogelijke INF-ontmanteling in Europa.

- 16 juni 1987: de VS stellen in Genève de dubbele nul-optie voor: eliminatie van de kortere-afstands-raketten en van de langere-afstands-raketten (500-5000 km). De twee supermachten zouden elk honderd kernkoppen buiten Europa mogen behouden.
- 22 juli: Gorbatsjov gaat akkoord met een globale nul-optie, met inbegrip van de middellange-afstands-raketten in Azië. De Amerikanen aanvaarden dit, maar willen de 72 Pershing 1A-raketten (Westduitse raketten met een Amerikaanse kernkop) buiten een eventueel akkoord houden. Bonn aanvaardt op 26 augustus 1987 de ontmanteling van deze raketten.
- 18 september: Shultz en Sjevardnadze bereiken in Washington een principe-akkoord over INF en een in de herfst te houden top.
- 23 oktober: Minister Shultz bezoekt Moskou. De twee partijen slagen er niet in overeenstemming te bereiken over een datum voor de top en over de laatste onenigheden over INF.
- 30 oktober: Sjevardnadze gaat naar Washington voor een twee dagen eerder aangekondigd bezoek. Reagan kondigt aan dat hij Gorbatsjov begin december in Washington zal ontvangen om een akkoord te tekenen over de verwijdering van de INF-raketten.
- 23-24 november: Shultz en Sjevardnadze bereiken overeenstemming over de laatste details en kondigen aan dat de VS en de Sovjet-Unie een akkoord hebben afgerond — het eerste werkelijke ontwapeningsakkoord tussen de supermachten. (AFP, Reuter)

VREDESPOLITIEK

in de provincie Noord-Holland

Annie Koster

Medewerkster vredesbeweging Monnickendam

Lid ad-interim groep vredespolitiek Noord-Holland

Rond de statenverkiezingen van het vorige jaar heeft de initiatiefgroep in samenspraak met de vredesbeweging Noord-Holland een minimum eisenpakket (zie kerstnummer 1986) geformuleerd en voorgelegd aan de politiek verantwoordelijken in de provincie Noord-Holland. In een brochure, die bij gelegenheid van de provinciale verkiezingen werd uitgegeven, reikte ze voorbeelden aan, hoe en op welke terreinen een vredesbeleid in de provincie te ontwikkelen is. Ook al was de respons vanuit de politiek matig, toch kan gesproken worden van een geslaagd initiatief. De vraag die echter overblijft is: Hoe nu verder? Is er vanuit een gevoel van saamhorigheid door de vredesbeweging in Noord-Holland een vervolg te creëren? Wat wil de vredesbeweging in Noord-Holland zijn? Hoe willen we gezicht geven aan de vredesbeweging in Noord-Holland? Deze vragen werden aan ons (vertegenwoordigers van de diverse vredesbewegingen in Noord-Holland) voorgelegd op een studiedag, die 10 oktober j.l. in Beverwijk werd georganiseerd. Na een levendig gesprek bleek dat er een sterke behoefte was om meer van elkaar te weten en dat er veel meer samengewerkt kan worden. Conclusie was: De vredesbeweging in Noord-Holland heeft baat bij een centrale plek, een gemeenschappelijk centrum van waaruit informatie en steun voor de vredesbeweging geboden kan worden en van waaruit mogelijk ook samengewerkt kan worden. Verder is besloten dat een voorbereidingsgroep met deze opdracht aan het werk gaat, om uit te zoeken wat de mogelijkheden zijn. Deze groep zal 26 april a.s. een voorstel voorleggen aan de vredesgroepen in Noord-Holland, die dit zullen beoordelen. Meer informatie kunt u krijgen bij ondergetekende.

EN NU DOORGAAN.....

Jenny Moonen

Medewerkster vredesbeweging Edam/Volendam

Met vele duizenden waren we 31 oktober in Den Haag bij elkaar gekomen om te demonstrenen tegen de kernbewapening. Om half 11 waren we met de bus uit Purmerend vertrokken en om 12 uur waren we op het Malieveld, waar een groot podium was opgesteld, waar vele zangers, groepen en sprekers van zich lieten horen. langs de kant stonden vele kraampjes met nieuws en uiteraard met koffie en eterij. Om 2 uur begon de demonstratie langs het Binnenhof en het Vredespaleis, en om 4 uur waren we weer terug op het Malieveld. Al met al een geslaagde dag. Het lijkt te gaan lukken: geen kruisraketten in Woensdrecht, als gevolg van een akkoord over de ontmanteling van 3 procent van de kernwapens in de wereld. Alle reden dus om nu door te gaan met nieuwe akties, want we zijn er nog lang niet.

- 97% van de kernwapens valt buiten het I.N.F. akkoord.

- De NAVO ontwikkelt gevaarlijke nieuwe konventionele en nucleaire wapens.

- Reagan gaat door met de militarisering van de ruimte (Starwars).

Reden temeer om als vredesgroepen nieuwe akties te organiseren.

J.M.

IN GESPREK MET

Heleen Slauerhoff

Heleen Buijs/Joyce van Wijk

Medewerksters vredesbeweging | Monnickendam

Woensdagavond 25 november j.l. werden we allerhartelijkst ontvangen door Heleen Slauerhoff. In overleg met Heleen besloten we dat zij eerst wat zou vertellen over haar komst naar Monnickendam, haar werk als ombudsvrouw en haar betrokkenheid bij de vredesbeweging.

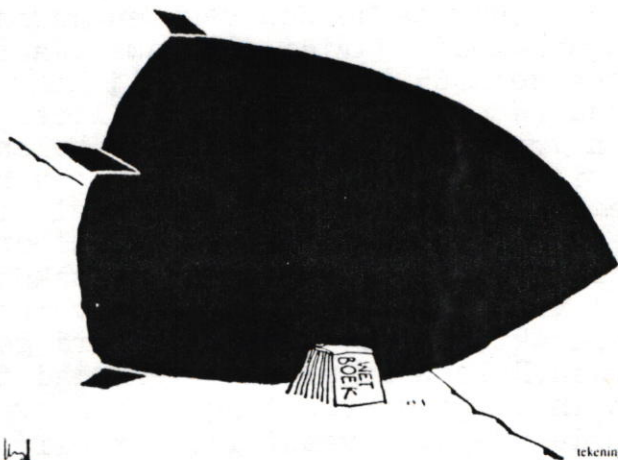
Het is alweer 19 jaar geleden dat de familie Slauerhoff in Monnickendam kwam wonen. Eigenlijk was het een min of meer gedwongen verhuizing i.v.m. een fusie van het bedrijf, waar de heer Slauerhoff toen werkte. Geboren en getogen in Leeuwarden, wat nog te horen is aan een licht noordelijk accent, mag men verwachten dat het voor het gezin met al grote kinderen niet mee zou vallen hier in het westen te aarden. Niets is echter minder waar. Heleen, die op ons overkomt als een doortastende vrouw die haar tijd ver vooruit is, heeft geen moment bij de pakken neergezeten. Na 6 weken in haar eigen, nu zo gezellige, huis gekampeerd te hebben, was ze gewend voor ze er erg in had. Nu moesten er weer nieuwe kontakten worden gelegd. In Leeuwarden was ze al jaren politiek bezig binnen de P.V.D.A. en de laatste 2 jaar was ze daar voorzitter van de rooie vrouwen. Nu zegt ze, dat ze de Rooie vrouwen alweer een achterhaalde beweging vindt, omdat vrouwen zover geëmancipeerd moeten zijn dat aparte vrouwenbewegingen niet meer nodig zijn en dat er een volkomen gelijkschakeling met mannen moet zijn. Even terug naar het verleden: Door de burens werden de Slauerhoffs meegenomen naar, wat achteraf bleek, de eerste nieuwjaarsreceptie op het gemeentehuis. Hier ontmoette Heleen natuurlijk allerlei mensen uit de gemeente

politiek en binnen de kortst mogelijke tijd was ze wederom actief binnen de P.V.D.A. Door haar inzet, haar maatschappelijk bewogen zijn en haar goede kontakten met allerlei mensen zowel jong als oud werd Heleen 15 jaar geleden in een jaarvergadering van de P.V.D.A. gevraagd het ombudswerk in Monnickendam van de grond te brengen. Een juiste keus van de P.V.D.A. zoals later gebleken is. De eerste jaren heeft Heleen dit werk samen met haar man gedaan, die een groot deel van het administratieve geheel voor zijn rekening nam. Later moest ze dit noodgedwongen alleen doen. Ze vindt dit heerlijk werk en prijst zich gelukkig nu de steun te hebben van een jurist voor alle ingewikkelde juridische zaken. Jaarlijks kloppen nu nog zo'n 65 à 80 mensen bij haar aan voor hulp, raad, het invullen van formulieren ect. Heleen is een Vrouw die voor een ieder belangstelling en tijd heeft en ook heel bewogen kan overkomen. Natuurlijk vergt dit alles veel tijd, aandacht en energie. Toch blijft ze openstaan voor en is geïntereiseerd in allerlei andere zaken, waaronder het vredeswerk. Deze dag: 25 november, werd bekendgemaakt dat het I.N.F.-akkoord getekend kan worden. Heleen is er van overtuigd dat dit een stap in de goede richting is; een overwinning voor de vrede. Ze voelt zich er blij mee. Ze vindt dat de grote demonstraties hun nut hebben gehad en dat deze wel degelijk van invloed op de wereldpolitiek zijn geweest. Nu er dus uit eindelijk geen raketten in woensdrecht worden gestationneerd kan zij niet anders zeggen dat ze hier erg gelukkig mee is en ziet dit als een overwinning voor de vredesbeweging. Zij waarschuwt er echter voor, dat wij, mensen van de vredesbeweging, nu niet moeten denken dat we er al zijn. Steeds zullen we weer de aandacht moeten vestigen op vredeszaken. De mensen moeten nu eenmaal bij tijd en wijle worden wakker geschud. Voor Monnickendam betekent dit actief doorgaan en de mensen blijven informeren.

Vervolg op pagina 9.

Zo hebben we een hele avond gezellig en toch wel heel erg leerzaam met Heleen Slauerhoff zitten praten. Eigenlijk nog veel te kort, want dit is een opmerkelijke vrouw, die door haar aanwezigheid alleen al vertrouwen afdwingt.

H.B.
J.v.W.

PROCESNIEUWS

Verbiedt de kruisraketten.

Op 30 september 1987 werden voor het gerechtshof in Den Haag de pleidooien gehouden in ons hoger beroep tegen het vonnis van de Arrondissementsrechtbank in Den Haag die zich, zoals bekend, onbevoegd had verklaard. Dit nummer bevat een uitvoerig verslag van dat gebeuren. De uitspraak is bepaald op 30 december a.s.

Als antwoord op onze vraag of we verder moeten gaan met ons proces als de plaatsing van kruisraketten in Woensdrecht onzeker wordt of zelfs niet doorgaat, hebben we meer dan honderd reacties binnengekregen. Er waren slechts 2 briefschrijvers die vonden dat we moeten stoppen. Er waren eenvoudige, maar zeer welkome reacties in de vorm van een extra gift met de vermelding : doorgaan! Er kwamen, ook zeer welkom, korte en lange brieven die het bestuursstandpunt steunden: Het proces moet, hoe dan ook doorgaan, al is er een I.N.F.-akkoord gesloten en geratificeerd. De principiële vraag moet beantwoord worden of kruisraketten wel mogen volgens de internationale rechtsregels. We waren verrast dat die overtuiging zo sterk in de vele brieven doorklonk.

Achtergrondnieuws internationaal.

Tijdens het congres van de I.P.P.N.W. in Moskou werd deze zomer een grammofoonplaat aangeboden door de Zweedse afdeling. Deze plaat is gemaakt door een groep van 220 Zweedse artsen. Op de ene kant vindt men composities van Bach, Pavol Simai en Olivier Messiaen. Op de vocale kant: 2 negrospirituals en het gedeelte Hallelujah uit de Messiah van Händel met mijns inziens het hoogtepunt en tegelijk het hoopgevende:

A rill will be a stream,
a stream will be a flood.

Muziek: Ingemar Tessin. Verzen: Lars Larsson.
Te bestellen bij het secretariaat Minahassa-
straat I in Amsterdam. Telefoon 020-933783.
Giro: 5659344. Kosten: f 30,-

Uit: Procesnieuws nummer IO
(november 1987)

EUROPA KERNWAPENVRIJ !!??

Ed Broeze

Medewerker vredesbeweging Edam/Volendam

Op 30 september j.l. hield de generaal buiten dienst Von Mayenfeldt een inleiding in Monnickendam over een kernwapenvrij Europa. In dit stukje iets over de ideeën van Von Mayenfeldt. Deze ideeën draagt hij zeer actief uit, in het kader van de organisatie: "Generaals voor de vrede". Deze is wereldwijd bezig met het lobbyen met regeringen, legerleidingen ect. om de ontspanning en ontwapening te bevorderen. Van deze organisatie zijn ook oostblokgeneraals lid. overigens verkreeg Von Mayenfeldt al bekendheid in de diskussie eind 70, begin 80-er jaren over de toen nog geheten modernisering van de kernwapens, ook in zijn functie van hoofd van de Koninklijke Militaire Academie. Zijn doorwrochte verhaal zal ik in een aantal stellingen proberen samen te vatten.

I. Een kernwapenvrij Europa is zeer de moeite waard, zelfs (en ook) al is de (kern)bewapening nog niet verdwenen.

-Het is een "vertrouwenwekkende maatregel" van de eerste orde, als zodanig een begin, voortzetting en bezegeling van een ontspanning.

-De atoomdrempel wordt enorm verhoogd, wat het risico van een atoomoorlog zeer verlaagt. Dit effect laat zich toelichten aan bijv. de atoomgranaten voor de 18(?) inch houwitser. Deze granaten zijn echt bedoeld om in een veldslag te worden ingezet, wat het effect van afschrikking door de grote intercontinentale (strategische) wapens vermindert. Daarnaast zal in een echte oorlog de kans groot zijn, door verbroken verbindingen, dat een bevelvoerder op eigen houtje beslist deze "tactische" kernwapens in te zetten. Twee mechanismen die (nu) tot verlaging van de atoomdrempel leiden, en die op heel veel van de atoomwapens in Europa van toepassing zijn. Daarnaast is er

ook een grotere mogelijkheid te reageren, omdat de tijd die een atoomraket nodig heeft toeneemt door de grotere af te leggen afstanden. Hierdoor is er meer gelegenheid op "vergissingen" of ander onbedoeld gebruik van kernwapens op een niet desastreuze manier te reageren.

-Er komt geld vrij dat aan een rechtvaardiger verdeling van de rijkdommen van de wereld kan (en moet) worden besteed.

2. De konsekwenties van een kernwapenvrij Europa zijn verstrekkend. Zo moeten ook veel konventionele wapens worden ontmanteld, omdat die ook voor atoombommen gebruikt kunnen worden (o.m. geschut, raketten ect.). Dit versterkt de effecten nog eens.
3. Nu in een keer een kernwapenvrij Europa is waarschijnlijk een te grote stap; de ontspanning is daarvoor nog te veel afwezig, zodat de NAVO dan zijn heil zal gaan zoeken in versterking van de konventionele wapens. Er zal dus in fasen gewerkt moeten worden.
4. Overigens is het een fabel dat de NAVO in konventionele wapens zwakker is dan het Warschaupact.
5. Als niet tegelijk aan vermindering van de konventionele wapens wordt gewerkt, wordt de al bestaande wapenwedloop hierin versterkt, zodat er uiteindelijk nauwelijks een verbetering optreedt; het geld komt niet vrij voor betere besteding: meer rechtvaardigheid.
6. Het denken moet niet meer gaan in termen van wederzijdse afschrikking, maar in termen van wederzijdse afhankelijkheid voor eigen veiligheid. (Als voorbeeld gebruikte Von Mayenfeldt: de historische vijanden Duitsland en Frankrijk zullen elkaar vanuit dit besef ook niet meer aanvallen.)
7. Het ijveren voor eigen veiligheid moet gaan plaatsmaken voor een ijveren voor wereldwijde rechtvaardigheid ("Ik vind het nog een wonder dat ze (de derde wereld) niet al lang onze rijkdommen zijn komen halen").

Vervolg op pagina 13.

Uw verslaggever kon een wat merkwaardige gewaarwording: met een (oud-) generaal in gesprek over ontwapening en vrede, niet onderdrukken. Aan het eind van de avond dacht ik wel: "waren er maar meer van zulke generaals, in dienst".

E.B.

WAT HEEFT EEN VREDES- Beweging nog voor zin?

K.Spronk

Gereformeerd predikant Monnickendam

Het nut van de vredesbeweging wordt nogal eens in twijfel getrokken. Dragen al haar activiteiten werkelijk iets bij aan de oplossing van de grote problemen waarvoor we staan? Brengt ze vrede en welzijn voor iedereen dichterbij? Soms lijkt het er inderdaad op dat werkelijke vooruitgang alleen maar afhangt van de bevliegingen van belangrijke leiders. Dat er uiteindelijk geen kruisraketten in Nederland geplaatst zullen worden, bijvoorbeeld, lijkt in de eerste plaats te danken te zijn aan de behoefte van de secretaris-generaal van de communistische partij in de Sovjet-Unie om zich te profileren als vredestichter en niet aan de vele soms zeer massale betogingen hier te lande. Nu is het de vraag of een dergelijk succes aan de onderhandelingsstafel niet mede te danken is aan de sfeer die werd gekweekt door de vele acties. Maar dat is moeilijk meetbaar. Het zou echter best ook wel eens zo kunnen zijn dat het belangrijkste resultaat van die massale acties de actievoerders zelf geldt. Het heeft vooral het gevoel van saamhorigheid versterkt. Het werkt bemoedigend: kijk eens met hoevelen we zijn! Of men naar buiten toe zoveel bereikt met deze massaliteit

mag betwijfeld worden. Leuzen-Hoe hard je ze ook schreeuwt-blijven ongenueanceerd en bewerken bij andersdenkenden s lechts weezin. Daarom zie ik de belangrijkste taak van de vredesbeweging niet in een dergelijk grootschalig activisme. Veel beter dan zulke kortstondige manifestaties is het geduldige en volgehouden werken aan de basis. Vrede is niet in een klap te bewerken. Al kreeg je alle kernwapens (en dat zijn er heel wat meer dan het relatief kleine aantal kruisvluchtwapens) de wereld uit, dan was daarmee de vrede nog niet bereikt. Daarvoor is er allereen een levenshouding nodig die blijkbaar niet vanzelf spreekt en die daarom steeds weer gestimuleerd moet worden. Waar mensen in hun plaatselijke situatie niet in vrede kunnen leven, door verschil in inzicht, status, ras of nationaliteit, hoeven we weinig te verwachten van vrede en welzijn in groter verband. Daaraan werken aan de basis is vaak moeizaam en weinig spectaculair. Het kost meer dan een spandoek en een vrije middag. Maar het is de moeite waard. Een beweging die op deze manier op gang is gebracht blijft het langste doorwerken.

K.S.

AGENDA

Psychologen voor de vrede organiseren:

Cursus: "leven in deze doodscultuur".

Op donderdagavonden van 20-22 uur .

Data: 4 en 18 februari

3, 17, 31 maart

1 april 1988

Trefwoorden: dreiging oorlog, beelden over dood
vergankelijke symbolen van leven
omgaan met angst, konflikten.

Plaats: Castricum of Beverwijk.

Kosten: f 25,-

Bel voor informatie: 02510-10354 of 02510-
57884 .

DIT AFFICHE WORDT U AANGEBODEN DOOR DE VAIRA